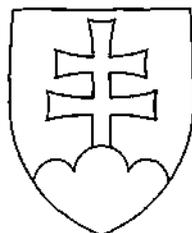

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky Drieňová 24, 826 03 Bratislava	
Dátum: 25. 08. 2010	
Č. zápisnice: 5038	Číslo spisu:
Přílohy: /	Vyberuje: JLP

2S 204/08-317
IČS 1008201630

99

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu JUDr. Milana Moravu a Mgr. Viliama Pohančenička, v právnej veci žalobcu: **eustream, a.s., Mlynské Nivy 42, Bratislava**, zastúpený: Squire Sanders, s.r.o., Zochova 5, Bratislava, proti žalovanému: **Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, Drieňová 24, Bratislava**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Rady žalovaného č. 2008/DZ/R/2/076 zo dňa 26.9.2008, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi sa nepriznáva právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 29.10.2008 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Rady žalovaného č. 2008/DZ/R/2/076 zo dňa 26.9.2008, ktorým bolo na základe odvolania žalobcu zmenené prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 2007/DZ/2/1/105 zo dňa 14.12.2007 tak, že konanie žalobcu spočívajúce vo vynucovaní odpredaja pripojovacieho zariadenia pri uzatváraní zmluvy o pripojení distribučnej siete a dohody o prepojení so spoločnosťou GasTrading, s.r.o. je zneužívaním dominantného postavenia na relevantnom trhu poskytovania služby pripojenia k prepravnej sieti zemného plynu na území vnútroštátnej prepúšťacej stanice Starý Hrádok formou vynucovania neprimeranej obchodnej podmienky podľa § 8 ods. 2 písm. a/ zák. č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len ZOHS) a je preto podľa § 8 ods. 6 tohto zákona zakázané. Bod 2

prvostupňového rozhodnutia o uložení pokuty žalobcovi vo výške 98.900.000,- Sk na základe § 38 ods. 1 ZOHS zostal napadnutým rozhodnutím Rady žalovaného nezmenený.

Žalobca na úvod žaloby uviedol, že dňa 30.4.2007 v súvislosti s výstavbou paroplynovej elektrárne spoločnosti SlovinTEGRA, a.s. v Priemyselnom parku Levice bola fyzicky pripojená distribučná sieť spoločnosti GasTrading, s.r.o. k prepravnej sieti žalobcu, pričom GasTrading, s.r.o. postavil pripojovacie zariadenie v období od mája 2006 do apríla 2007 za aktívnej technickej pomoci zamestnancov žalobcu. Žalobca mal za to, že v súlade s bežnou obchodnou praxou v plynárenstve neskôr odkúpi pripojovacie zariadenie od GasTrading, s.r.o. v záujme zabezpečiť bezpečnosť a integritu prepravnej siete. Dňa 20.3.2007 sa spoločnosť GasTrading, s.r.o. sťažovala u žalovaného, že žalobca zneužíva svoje postavenie a žiada o odpredaj pripojovacieho zariadenia. Paralelne pritom prebiehali rokovania o konkrétnych podmienkach predaja, pričom dňa 9.5.2007 nakoniec došlo k podpisu kúpnej zmluvy, na základe ktorej žalobca kúpil od GasTrading, s.r.o. pripojovacie zariadenie obchodnou zmluvou, ktorá bola podľa žalobcu výhodná pre GasTrading, s.r.o. Spomenutá elektrárň začala odoberať obchodné dodávky dňa 23.7.2007. Žalovaný začal voči žalobcovi správne konanie vo veci uloženia pokuty, ktoré bolo ukončené vyššie uvedenými rozhodnutiami.

Žalobca v žalobe tvrdil, že žalovaný prekročil svoju kompetenciu, pretože konal tam, kde je daná výlučná kompetencia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len ÚRSO) a výklad, ktorý použil pri zdôvodnení svojej kompetencie, označil žalobca za nezákonný a protiústavný. Tvrdil, že použijúc jazykový a logický výklad neprichádza v zmysle § 2 ods. 6 ZOHS do úvahy kompetencia žalovaného tam, kde má kompetenciu konať štátny orgán vykonávajúci reguláciu určitého hospodárskeho odvetvia. Interpretácia žalovaného, že § 2 ods. 6 ZOHS obsahuje len princíp „ne bis in idem“, by podľa žalobcu znamenala, že žalovaný má kompetenciu konať vždy, ibaže neuloží pokutu vtedy, ak tak už urobil regulačný orgán. Takáto interpretácia je podľa žalobcu neobhájiteľná, pretože rozširuje kompetencie žalovaného nad rámec toho, čo možno z § 2 ods. 6 ZOHS odvodiť jednoduchým jazykovým a logickým výkladom. Takáto interpretácia navyše podľa žalobcu odporuje princípom právneho štátu, vyjadrených v Ústave SR a v rozhodnutiach Ústavného súdu SR (PL ÚS 9/04-30, II ÚS 50/01-50).

Žalobca považoval za nesprávny argument žalovaného, že podmienka odpredaja pripojovacieho zariadenia nebola v čase pripájania distribučnej siete GasTrading, s.r.o. k prepravnej sieti žalobcu regulovaná, nakoľko tento argument je v priamom rozpore s § 3 ods. 1 písm. a/ a § 12 ods. 1 písm. c/ zák. č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZOR). Mal za to, že všetky podmienky pripojenia k prepravnej sieti podliehajú regulácii podľa ZOR, a preto záver žalovaného, že podmienka odpredania pripojovacieho zariadenia pri pripájaní k prepravnej sieti nebola v tom čase regulovaná, keďže sekundárna legislatíva túto reguláciu ďalej nešpecifikovala, je nezákonný (v súčasnosti sekundárna legislatíva obsahuje presné pravidlá pre pripájanie k prepravnej sieti a finálna dohoda dosiahnutá medzi žalobcom a GasTrading, s.r.o. z mája 2007 tieto pravidlá podľa žalobcu plne rešpektuje).

Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný opiera svoju kompetenciu konať aj o judikatúru európskych súdov a rozhodnutia Európskej komisie, tieto pramene však nie sú podľa žalobcu na daný prípad priamo aplikovateľné. Tvrdil, že žalovaný sa rozhodol posudzovať konanie žalobcu ako konanie, ktoré nemôže mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi ES a preto ho ani neposudzoval z pohľadu čl. 82 Zmluvy o založení európskeho spoločenstva,

Nariadenia rady (ES) č. 1/2003 a judikatúry európskych súdov. Preto aj kompetenciu PMÚ je podľa žalobcu potrebné posudzovať výlučne z pohľadu domáceho a nie európskeho práva. Keďže teda podmienky pripojenia k prepravnej sieti žalobcu boli v zmysle ZOR regulované, ZOHS sa na podmienku odpredaja pripojovacieho zariadenia nevzťahoval a jediným orgánom kompetentným na posúdenie jej súťažnoprávných aspektov je ÚRSO. Ak má žalovaný (a ÚRSO) za to, že ÚRSO nemá potrebné efektívne nástroje na ochranu hospodárskej súťaže v oblasti pripájania k prepravnej sieti (a ak je takýto ich názor správny), tak ide o nedostatok zákonnej úpravy, ktorý však žalovaný, ÚRSO alebo súd nie sú oprávnení odstrániť, nakoľko takáto úloha zostáva v zmysle princípu deľby moci v demokratickom štáte výlučne na zákonodarcovi.

Uvedené argumenty, ktoré uplatňoval žalobca aj v priebehu správneho konania, zhrnul tak, že žalovaný nemá kompetenciu posudzovať primeranosť podmienok pripájania k prepravnej sieti podľa § 8 ods. 2 písm. a/ ZOHS, pretože podmienky pripájania k prepravnej sieti sú regulované v zmysle § 3 ods. 1 písm. a/ ZOR a ÚRSO je v zmysle § 5 ods. 1 písm. a/ ZoR kompetentný zabezpečovať transparentnú, nediskriminačnú a efektívnu súťaž a v zmysle § 12a ods. 6 v spojitosti s § 12a ods. 2 písm. e/ a § 5 ods. 3 ZOR ÚRSO kontroluje dodržiavanie podmienok pripájania k prepravnej sieti. Kompetenciu ÚRSO konať vo veciach týkajúcich sa podmienok pripojenia k prepravnej sieti potvrdzuje podľa žalobcu aj fakt, že na podnet žalobcu ÚRSO realizoval dve stretnutia s GasTrading, s.r.o. a žalobcom v snahe vyriešiť ich spor.

Žalobca ďalej tvrdil, že žalovaný nesprávne aplikoval ZOHS, keď povedal, že žalobca vynucovaním odpredaja pripojovacieho zariadenia zneužil dominantné postavenie bez toho, aby sa zaoberal jeho ekonomickou podstatou a dopadom na súťaž. Mal za to, že posudzovanie dopadu tohto konania na súťaž podľa § 8 ods. 2 písm. a/ ZOHS nemôže byť založené len na správnej úvahe žalovaného, že určitá ekonomická podmienka je neprimeranou podmienkou bez toho, aby sa prostredníctvom ekonomického posúdenia presvedčil, že takáto podmienka má alebo môže mať dopad na súťaž na trhu. Takýmto postupom žalovaný postihuje podľa žalobcu aj konania, ktoré ak by analyzoval ich ekonomickú stránku, zjavne nemohli mať a nemali vplyv na hospodársku súťaž, ale naopak, boli konaním, ktoré nebolo motivované snahou podnikateľa získať ekonomický prospech, bolo pre neho nevyhnutné, v súlade so zaužívanou praxou a v konečnom dôsledku v prospech sťažovateľa. Zo strany žalovaného ide podľa žalobcu o nezákonné sankcionovanie podnikateľov za celkom legitímne správanie a pod zásterkou ochrany hospodárskej súťaže žalovaný preferuje jedného z podnikateľov na trhu. Žalobca poprel záver žalovaného, že dôvodom jeho žiadosti o odpredaj pripojovacieho zariadenia bola snaha získať neprimeranú výhodu na úkor GasTrading, s.r.o. a tvrdil, že dôvodom pre odmietnutie legitímnej požiadavky žalobcu bola naopak snaha GasTrading, s.r.o. zabezpečiť si majetkový prospech na úkor žalobcu. Zo spisu je podľa žalobcu zrejmé, že odpredaj pripojovacieho zariadenia mal byť pôvodne pre obe strany nákladovo neutrálny a že nakoniec bol zásadne nevýhodný pre žalobcu a veľmi podstatne výhodný pre GasTrading, s.r.o. Ak teda žalovaný v napadnutom rozhodnutí tvrdí, že žalobca konal na úkor GasTrading, s.r.o., avšak odmieta potrebu zabezpečiť ekonomickú analýzu, či sa tak naozaj stalo, konal podľa žalobcu v rozpore so zákonom. Žalobca uviedol, že vo vyjadrení pred rozhodnutím o rozklade navrhol zabezpečiť ekonomickú analýzu, v čom mala spočívať nevýhodnosť odpredaja pre GasTrading, s.r.o., Rada žalovaného však takúto analýzu nezabezpečila. Na preukázanie neprimeranosti určitej podmienky podľa žalobcu nestačí v zmysle ZOHS poukázať len na to, že ak by podmienka nebola prijatá, môžu byť ohrozené dodávky plynu určitým subjektom. Navyše, bez economickej analýzy výhodnosti alebo nevýhodnosti nemôže žalovaný vyvodiť záver, že dôvodom, pre ktorý GasTrading, s.r.o. zmenil svoj postoj

a začal odmietat' predaj pripojovacieho zariadenia, bola neprijateľnosť podmienky. Závery žalovaného sú podľa žalobcu nelogické a nepodložené aj preto, že žalovaný skúmal len otázku, aký dopad na trh by nastal, keby GasTrading, s.r.o. neprijal podmienku odpredaja pripojovacieho zariadenia. Podľa žalobcu však Rada žalovaného mala skúmať najmä otázku, aký ekonomický prospech na úkor GasTrading, s.r.o. by žalobca mal, resp. mal mať, keby GasTrading, s.r.o. podmienku odpredaja pripojovacieho zariadenia prijal. Bez presného zodpovedanie tejto otázky nie je možné podľa názoru žalobcu posúdiť, či podmienka odpredaja pripojovacieho zariadenia bola „vykorisťovacou“ praktikou, ktorá mohla priniesť žalobcovi prospech na úkor GasTrading, s.r.o. a či podmienka odpredaja bola pre GasTrading, s.r.o. reálne neprijateľná, alebo či tvrdenie o jej neprijateľnosti bolo len nástrojom na zabezpečenie si dodatočnej ekonomickej výhody. Napadnuté rozhodnutie bolo preto podľa názoru žalobcu vydané na základe nesprávne, resp. neúplne zisteného skutkového stavu veci.

Žalobca vytýkal Rade žalovaného, že sa v napadnutom rozhodnutí opiera o dôkazy, ktoré žalobca nemal možnosť preskúmať a vyjadriť sa k nim. Išlo o dôkazy predložené spoločnosťou Slovingra, a.s. žalovanému, týkajúce sa plánovaného a reálneho nábehu paroplynového cyklu nachádzajúceho sa v priemyselnom parku. Žalobca tvrdil, že mu nebolo umožnené nahliadnuť k uvedeným dôkazom, ktoré žalovaný vyhodnocoval, navrhnúť ďalšie dokazovanie vo veci, obhajovať sa vo veci a dosiahnuť iný výsledok v konaní, čím žalovaný podľa žalobcu porušil zásadu aktívnej súčinnosti správneho orgánu a vydal preto nezákonné rozhodnutia.

Žalobca napokon namietal, že žalovaný uložil žalobcovi pokutu v rozpore so zákonom, pretože nesprávne vyhodnotil skutočný dopad konania na trh, ktorý nebol žiadny a tiež sa neodôvodnene odchyľil od pokút uložených v iných obdobných prípadoch, keď v prípade Železničnej spoločnosti Cargo, a.s. uložil žalovaný pokutu vo výške 75.000.000.- Sk, t.j. 0,47 % z obratu spoločnosti, pričom konaním uvedenej spoločnosti bol súťažiteľ vylúčený z trhu a protisúťažné konanie trvalo 19 mesiacov, zatiaľ čo žalobcovi bola uložená pokuta vo výške 0,74 % z obratu, pri údajnej vykorisťovateľskej praktike, ktorá trvala len krátko a nemala žiadny skutočný dopad na trh. Z toho je podľa žalobcu jasné, že žalovaný používa osobitný meter na posúdenie konania žalobcu v porovnaní s posudzovaním konania iných podnikateľov, čo je v rozpore so základnou zásadou správneho konania, spočívajúcou v povinnosti správneho orgánu predchádzať vzniku neodôvodnených rozdielov a následne aj prekročením medzi správnej úvahy žalovaného.

Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 8.12.2008 žalobca doplnil žalobu proti napadnutému rozhodnutiu, namietajúc nesprávne vyhodnotenie argumentácie žalobcu princípom jednoty vlastníctva, platným v sektore plynárenstva a povinnosťou žalobcu zabezpečiť bezpečnú a spoľahlivú prevádzku siete ako dôvodov požiadavky odpredaja pripojovacieho zariadenia. Doplnil tiež námietky ohľadom ústnej komunikácie žalovaného so zamestnancami GasTrading, s.r.o. v priebehu konania, ohľadom rokovaní medzi žalobcom a GasTrading, s.r.o., bez spísania zápisnice o tejto komunikácii.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k obsahu žaloby uviedol, že Protimonopolný úrad SR je univerzálnym orgánom ochrany hospodárskej súťaže, teda je prierezovým regulátorom, ktorý vykonáva svoju kompetenciu tam, kde došlo k obmedzeniu hospodárskej súťaže. Aj sektoroví regulátori, v tomto prípade ÚRSO, disponujú určitými kompetenciami dotýkajúcimi sa podpory a tvorby konkurenčného prostredia, avšak tieto sa podľa žalobcu odlišujú od tých, ktoré má Protimonopolný úrad SR a rozhodne ich nelimitujú tak, že by ho zo zásahu v prípade obmedzovania súťaže vylučovali. Vzťah súťažných orgánov a sektorových

regulátorov je podľa žalovaného daný tým, že tieto orgány majú vytvoriť jednotný systém, ktorý dokáže zabezpečiť ochranu hospodárskej súťaže jednak v súlade s Ústavou SR a jednak v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva. Podľa názoru žalovaného ZOR nezabezpečuje potrebné nástroje na to, aby mohli byť postihnuté všetky protisúťažné konania, vôbec nestanovuje skutkové podstaty foriem obmedzovania súťaže tak, ako je tomu v ZOHS a z tohto dôvodu môžu byť sankcionované len konania porušujúce ZOR. Tento zákon podľa žalovaného jasne určuje úlohu ÚRSO ako subjektu, ktorý prostredníctvom ex ante opatrení podporuje a vytvára konkurenčné prostredie a teda chráni hospodársku súťaž, avšak prostredníctvom regulačných opatrení a regulačných povinností, ktoré ukladá regulovaným subjektom do budúcnosti. Až v prípade, že dôjde k porušeniu takto určených povinností, nastupuje kompetencia ÚRSO ex post, kedy si regulátor vynucuje splnenie uloženej regulačnej povinnosti. Práve v tomto prípade má podľa žalovaného svoje opodstatnenie § 2 ods. 6 ZOHS a spomenutá zásada ne bis in idem. V takejto situácii žalovaný nekoná, pretože je povinnosťou regulátora vynucovať si splnenie uloženej regulačnej povinnosti. K problematike zásahu žalovaného v oblastiach, v ktorých pôsobia aj sektoroví regulátori, sa podľa žalovaného viackrát vyjadril Najvyšší súd SR (rozsudok sp. zn. 2 Sž 14/2004 zo dňa 28.2.2005).

Žalovaný mal za to, že rozhodujúcou pre posúdenie jeho kompetencie v tomto prípade bola skutočnosť, že podmienka odpredaja pripojovacieho zariadenia nebola v čase pripájania distribučnej siete GasTrading, s.r.o. zaregulovaná opatrením regulačného orgánu. To znamená, že ZOR reguláciu pripúšťal, avšak ÚRSO žiadne opatrenia v tomto smere neprijal. Neregulovanie danej oblasti je jednou zo situácií, pri ktorých má žalovaný povinnosť uplatniť svoju kompetenciu za účelom ochrany hospodárskej súťaže v oblastiach podliehajúcich regulácii. Kompetencia žalovaného je totiž daná nielen vtedy, keď určitá oblasť ani potencionálne nepodlieha regulácii (t.j. zákon možnosť regulovať túto oblasť nepripúšťa), ale aj vtedy, ak síce sektorový regulátor má podľa zákona možnosť danú oblasť regulovať, no v tomto smere ešte neprijal žiadne konkrétne opatrenia.

K námietkam žalobcu týkajúcim sa nesprávnej aplikácie zákona žalovaný uviedol, že v prípade žalobcu išlo o zneužitie dominantného postavenia formou tzv. vyykorisťovateľského správania, t.j. žalobca zneužil svoje dominantné postavenie tým, že podmieňoval uzavretie zmluvy o pripojení a dohody o prepojení odpredajom pripojovacieho zariadenia, pričom na kúpu tohto zariadenia podľa vtedy platnej legislatívy nemal žiadny právny nárok. Vynútenie podmienky odpredaja pripojovacieho zariadenia nemalo podľa žalovaného oporu ani v žiadnom z argumentov, ktorými žalobca zdôvodňoval nevyhnutnosť svojho vlastníckeho práva k predmetnému zariadeniu. Vlastnícke právo žalobcu k nemu totiž nebolo podmienkou bezpečného, spoľahlivého a efektívneho fungovania prevádzkovej siete. Podľa žalovaného neobstojí ani žalobcov argument, že jeho postup bol v súlade so zaužívanou praxou v plynárenstve, keďže takáto prax nemala oporu v žiadnom vtedy platnom právnom predpise a ani nekorešpondovala s reálnou praxou na trhu. Negatívny dopad vynucovania neprimeranej podmienky je podľa názoru žalovaného daný tým, že spoločnosť GasTrading, s.r.o. bola prinútená pristúpiť k odpredaju pripojovacieho zariadenia, keďže žalobca podmieňoval uzavretie zmluvy o pripojení distribučnej siete GasTrading, s.r.o. k svojej prepravnej sieti a dohody o prepojení odpredajom pripojovacieho zariadenia. Spoločnosti GasTrading, s.r.o. tak hrozilo, že nedokáže zabezpečiť dodávky plynu svojim odberateľom a s tým súvisel aj možný vznik škôd. Analýza ekonomickej výhodnosti, resp. nevýhodnosti konečnej podoby zmluvy je v posudzovanom prípade podľa žalovaného neopodstatnená, pretože neprimeranosť podmienky v danom prípade nesúvisí s ekonomicou výhodnosťou, či nevýhodnosťou podmienok odpredaja pripojovacieho zariadenia. Neprimeranosť spočíva

v tom, že podmienka odpredaja zariadenia nebola hlavným predmetom zmluvy, nesúvisela s ním, ani nebola potrebná na dosiahnutie cieľa zmluvy a rovnako nemala oporu v platnej právnej úprave. Napriek tomu si žalobca, využívajúc svoju silnú pozíciu na trhu, jej splnenie nezákonným spôsobom vynucoval, keďže využívala časovú tieseň, v ktorej sa spoločnosť GasTrading, s.r.o. nachádzala a tiež hrozbu vzniku škôd a tlačil ju k odpredaju. Pre posúdenie veci je podľa žalovaného najdôležitejší fakt, že spoločnosť GasTrading, s.r.o. bola prinútená k odpredaju pripojovacieho zariadenia, hoci na svojom vlastníckom práve k nemu trvala a k predaju pristúpila až pod tlakom časovej tiesne spôsobenej hrozbou neuzavretia zmluvy o pripojení a dohody o prepojení a následnou možnosťou vzniku škôd. Neprimeraná výhoda, ktorú žalobca svojím konaním získal, spočíva v spomenutom nadobudnutí vlastníckeho práva k pripojovaciemu zariadeniu, pričom túto výhodu by žalobca nikdy nezískal, keby od neho jeho odberateľ – spoločnosť GasTrading, s.r.o., nebol závislý, resp. keby existovalo konkurenčné prostredie. Pri posudzovaní toho, či došlo k naplneniu skutkovej podstaty zneužitia dominantného postavenia nie je podľa žalovaného rozhodujúca skutočnosť, či záverečná podoba zmluvy bola v konečnom dôsledku viac výhodná pre GasTrading, s.r.o. alebo nie, ale skutočnosť, že k uzavretiu zmluvy došlo až po tom, čo bola splnená podmienka odpredaja. Všetky dôkazy vykonané v prvostupňovom aj v druhostupňovom správnom konaní podľa žalovaného dostatočne odôvodňujú záver, že žalobca mal vedomosť o tom, kedy spoločnosť GasTrading, s.r.o. plánuje spustenie prevádzky paroplynového cyklu a že má záujem na dodržaní tohto termínu, resp. po jeho nedodržaní na uzavretí zmlúv v čo najkratšom čase.

K námietkam žalobcu týkajúcim sa nesprávne zisteného skutkového stavu veci žalovaný uviedol, že správny orgán nie je povinný vykonávať všetky, resp. akékoľvek dôkazy, ktoré účastník navrhuje a je viazaný len tým, aby bol v súlade s § 32 Správneho poriadku zistený presne a úplne skutočný stav veci, pričom úplnosť zistenia znamená, že boli vykonané všetky dôkazy, ktoré majú pre danú vec rozhodujúci význam. Žalovaný uviedol, že v oboch rozhodnutiach zdôvodnil, prečo považuje skutkový stav za riadne preukázaný, na základe akých dôkazov dospel ku svojim zisteniam a na základe čoho ich vyhodnotil.

K namietanému porušeniu zásady aktívnej súčinnosti správneho orgánu s účastníkom konania žalovaný uviedol, že žalobca v druhostupňovom konaní viackrát nahliadol do spisu, avšak nikdy neprejavil záujem o to, aby mu boli prístupné dokumenty, v ktorých sa nachádzajú skutočnosti označené ako obchodné tajomstvo. Ak by takáto žiadosť existovala, žalovaný by postupoval podľa § 23 ods. 3 Správneho poriadku, podľa ktorého je správny orgán povinný urobiť opatrenia, aby sa pri nahliadaní do spisov neprístupnila utajovaná skutočnosť, bankové, daňové a obchodné tajomstvo, alebo aby sa neporušila zákonom uložená a uznaná povinnosť mlčanlivosti. K dôkazu, ktorý tvorí predmet obchodného tajomstva, druhý účastník nemôže mať prístup. Žalovaný tiež uviedol, že tieto dôkazy neboli priamym podkladom pre rozhodnutie a Rada žalovaného sa nimi zaoberala len na základe námietky, pričom zistené informácie len podporili všeobecne známe údaje o termíne spustenia prevádzky. Právo žalobcu na obhajobu v tomto smere preto podľa žalovaného nebolo porušené.

K námietkam týkajúcim sa výšky uloženej pokuty žalovaný uviedol, že pokuta vo výške 98.900.000,- Sk predstavujúca 0,74 % z obratu žalobcu za uzavreté účtovné obdobie roku 2006 zisteného z výkazu ziskov a strát bola uložená v súlade § 38 ods. 1 ZOHS za porušenie § 8 ods. 6 tohto zákona, ktorý umožňuje podnikateľovi uložiť pokutu až 10 % z obratu za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie. Pokuta bola teda uložená pri spodnej hranici a bola primeraná povahe a závažnosti porušenia zákona a jeho dopadu na trh. Je na

správnej úvahe žalovaného, aká pokuta je primeraná závažnosti konania a bude dostatočne naplňať preventívnu i represívnu funkciu. Žalovaný uviedol, že pri ukladaní pokút postupuje tak, že zohľadňuje všetky okolnosti a špecifiká daného prípadu a preto nie je na mieste porovnávať posudzovanú vec s prípadom, v ktorom išlo o rozdielnu formu zneužitia dominantného postavenia podnikateľov na trhu, ako aj o iné špecifické okolnosti. Uviedol tiež, že protiprávne konanie formou zneužitia dominantného postavenia sa negatívne prejaví na trhu, avšak nie vždy sa dá exaktne vypočítať majetková škoda, resp. reálny majetkový prospech. Mal za to, že ak by rozhodnutia komisie alebo iných súťažných orgánov vždy stáli na povinnosti presne vypočítať škodu, resp. majetkový prospech, aplikácia súťažného práva vo svete by bola všeobecne znefunkčnená.

Z uvedených dôvodov navrhol žalovaný žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Krajský súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 246 ods. 1 O.s.p.) na nariadenom pojednávaní preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 O.s.p.), ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie aj postup správneho orgánu boli v súlade so zákonom.

Z obsahu administratívnych spisov žalovaného súd zistil, že na základe podnetu spoločnosti GasTrading, s.r.o. na prešetrenie správania sa žalobcu (jeho právneho predchodcu SPP – preprava, a.s.) vo veci podmienovania uzavretia zmluvy o pripojení a dohody o prepojení odkúpením pripojovacieho zariadenia – regulačnej a meracej stanice - začal žalovaný podľa § 22 ods. 1 písm. h/ ZOHS vykonávať všeobecné prešetrovanie na trhu a na základe jeho výsledkov začal dňa 03.04.2007 správne konanie voči spoločnosti SPP – preprava, a.s. (ďalej len žalobca) vo veci možného porušenia § 8 ods. 2, 6 ZOHS. Po posúdení podkladov získaných v konaní vydal Odbor zneužívania dominantného postavenia žalovaného dňa 14.12.2007 rozhodnutie č. 2007/DZ/2/1/105, ktorým rozhodol, že konanie žalobcu spočívajúce vo vynucovaní neprimeranej obchodnej podmienky v súvislosti s rokovaním o pripojení distribučnej siete spoločnosti GasTrading, s.r.o. k prepravnej sieti zemného plynu a uzatvorením zmluvy o pripojení a dohody o prepojení so spoločnosťou GasTrading, s.r.o. v čase od 21.01.2007 do 09.05.2007 je zneužívaním dominantného postavenia na relevantnom trhu poskytovania služby pripojenia k prepravnej sieti zemného plynu na území vnútroštátnej prepúšťacej stanice Starý Hrádok podľa § 8 ods. 2 písm. a/ ZOHS a je preto podľa § 8 ods. 6 tohto zákona zakázané. Podľa § 38 ods. 1 ZOHS uložil žalobcovi za uvedené zneužívanie dominantného postavenia peňažnú pokutu vo výške 98.900.000,- Sk.

Správny orgán prvého stupňa zistil, že na základe podmienok pripojenia k prepravnej sieti stanovených SPP, a.s. vybudovala spoločnosť GasTrading, s.r.o. plynovod s priamym pripojením na prepravnú sieť vrátane pripojovacieho zariadenia v areáli vnútroštátnej prepúšťacej stanice Starý Hrádok a z dôvodu povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete žiadajúceho o pripojenie distribučnej siete k prepravnej sieti uzatvoril s prevádzkovateľom prepravnej siete zmluvu o pripojení v súlade s § 41 ods. 6 písm. f/ zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene a niektorých zákonov neskorších predpisov (ďalej len ZOE) začali spoločnosti SPP- preprava, a.s. a GasTrading, s.r.o. rokovať o podmienkach uzavretia dohody o prepojení a zmluvy o pripojení. Po dvoch návrhoch zmluvy o pripojení zo strany každého z uvedených subjektov zaslal žalobca spoločnosti GasTrading, s.r.o. nový návrh zmluvy o pripojení zo dňa 21.01.2007, ktorý na rozdiel od predchádzajúcich návrhov obsahoval v čl. IV ustanovenie o odkúpení pripojovacieho zariadenia vo vlastníctve spoločnosti GasTrading, s.r.o. a návrh kúpnej zmluvy. V ďalších fázach rokovaní GasTrading, s.r.o. nesúhlasil

s predajom svojho majetku a ponúkol žalobcovi alternatívne riešenia (zriadenia práva bezplatného užívania zariadenia v prospech žalobcu vrátane vecného bremena vstupu na príslušný majetok, ako aj záväzku udržiavať daný majetok v prevádzkyschopnom stave na náklady GasTrading, s.r.o.). Žalobca však trval na odkúpení pripojovacieho zariadenia s následnou fakturáciou poplatku za právo pripojenia k prepravnej sieti rovnajúceho sa výške nákladov vynaložených na odkúpenie a súvisiacich nákladov. K dohode zúčastnených subjektov nedošlo ani na rokovaní ich zástupcov s pracovníkmi ÚRSO dňa 26.02.2007. Nakoľko projekt paroplynového cyklu spoločnosti Slovintegra energy, s.r.o. bol v tom čase vo finálnej fáze a spustenie jeho prevádzky bolo naplánované na 01.04.2007, ponúkol GasTrading, s.r.o. ďalšie alternatívne riešenie - okrem zriadenia práva bezplatného užívania aj možnosť odpredaja predmetného zariadenia svojej materskej spoločnosti Slovintegra, a.s. Nakoniec z dôvodu časovej tiesne GasTrading, s.r.o. pristúpil na podmienku odpredaja pripojovacieho zariadenia a dňa 09.05.2007 podpísal so žalobcom kúpnu zmluvu. V ten istý deň bola uzavretá aj zmluva o pripojení a dohoda o zabezpečení prepojitelnosti prepravnej siete a distribučnej siete.

Po vymedzení relevantného trhu a definovaní dominantného postavenia žalobcu na ňom vyhodnotil správny orgán prvého stupňa konanie žalobcu v súvislosti s rokovaním o pripojení distribučnej siete GasTrading, s.r.o. k prepravnej sieti zemného plynu a uzatváraním zmluvy o pripojení a dohody o prepojení so spoločnosťou GasTrading, s.r.o. ako vynucovanie neprimeranej obchodnej podmienky, ktoré považoval za trvajúci správny delikt. Zo zisteného obratu žalobcu za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie vyčíslil uloženú pokutu vo výške 0,74% z obratu spoločnosti. Vysporiadal sa zároveň so všetkými námietkami žalobcu vznesenými počas prvostupňového správneho konania. Proti uvedenému rozhodnutiu sa žalobca odvolal, pričom namietal nedostatok kompetencie žalovaného na posudzovanie vecí, vytykal správne orgánu nesprávne posúdenie dominantného postavenia žalobcu a nesprávne vyhodnotenie neprimeranosti podmienky a jej vplyvu na súťaž, namietal tiež nesprávne posúdenie otázky časovej tiesne, v ktorej bol GasTrading, s.r.o. nútený predat' pripojovacie zariadenie žalobcovi, ako aj viaceré procesné pochybenia správneho orgánu a nezákonnosť pri ukladaní pokuty.

Rada žalovaného si v rozkladovom konaní vyžiadala vyjadrenia od ÚRSO, Ministerstva hospodárstva SR, žalobcu i GasTrading, s.r.o. a po posúdení vecí vydala dňa 26.09.2008 rozhodnutie č. 2008/DZ/R/2/076, ktorým zmenila prvostupňové rozhodnutie žalovaného tak, že v bode 1 výrokovej časti rozhodla, že konanie žalobcu spočívajúce vo vynucovaní odpredaja pripojovacieho zariadenia pri uzatváraní zmluvy o pripojení distribučnej siete spoločnosti a dohody o prepojení so spoločnosťou GasTrading, s.r.o. je zneužívaním dominantného postavenia na relevantnom trhu poskytovania služby pripojenia k prepravnej sieti zemného plynu na území vnútroštátnej prepúšťacej stanice Starý Hrádok formou vynucovania neprimeranej obchodnej podmienky podľa § 8 ods. 2 písm. a/ ZOHS a preto je podľa § 8 ods. 6 tohto zákona zakázané. Bod 2 výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia o uložení pokuty zostal nezmenený. Zmenu výroku prvostupňového rozhodnutia odôvodnila Rada žalovaného potrebou konkretizovania, v čom sa vidí neprimeraná podmienka. Podľa názoru odvolacieho orgánu aj prvostupňový orgán rozhodol, že vynucovanie odpredaja pripojovacieho zariadenia považuje za zneužitie dominantného postavenia. Toto však vo výroku dostatočne nekonkretizoval a preto uvedená zmena zabezpečuje väčšiu zrozumiteľnosť výroku a jeho súlad s odôvodnením rozhodnutia. Správny orgán druhého stupňa po posúdení ustanovení ZOR, predpisov a dokumentov prijatých na jeho základe konštatoval, že posudzovaná podmienka pripojenia nebola predmetom regulácie a v relevantnom čase neexistovalo žiadne regulačné opatrenie voči žalobcovi, ktoré by sa

zaoberalo posudzovanou podmienkou vlastníctva pripojovacieho zariadenia. Žalovaný mal za to, že regulačný orgán v rámci svojich kompetencií nemohol posudzovať skutok vynucovania neprimeranej podmienky a preto ani nemohla nastať situácia predvídaná v § 2 ods. 6 ZOHS, ako to namietal žalobca. Rada žalovaného v napadnutom rozhodnutí konštatovala, že pri stretnutí spoločnosti GasTrading, s.r.o. a žalobcu s predstaviteľmi ÚRSO za účelom riešenia problematiky odkúpenia pripojovacieho zariadenia nebol zo strany ÚRSO prijatý záver ohľadom oprávnenosti požiadavky jednej alebo druhej strany. ÚRSO žiadnym spôsobom v danej veci nekonal, neprijal žiadne rozhodnutie či iné regulačné opatrenie s cieľom vyriešiť spornú situáciu v prospech jednej či druhej strany, čím by deklaroval kompetenciu vo veci konať. Rada žalovaného konštatovala, že podmienka vlastníctva pripojovacieho zariadenia nebola súčasťou žiadnej z obchodných ani technických podmienok pripojenia v čase uzatvárania zmluvy o pripojení a dohody o prepojení a preto ÚRSO ohľadom tejto zmluvnej podmienky nemohol nijako konať ani zasiahnuť. Kompetencia žalovaného konať v tejto veci je preto podľa Rady nepochybná, pričom nijakým spôsobom nedošlo ani k možnému porušeniu zásady ne bis in idem, keďže nenastala situácia, že by v rovnakej veci mohli konať a konali a žalobcu sankcionovali dva rôzne orgány.

Rada žalovaného v napadnutom rozhodnutí ďalej konštatovala, že na vykonávanie činností, ktorými prevádzkovateľ prepravnej siete zabezpečuje plnenie svojich zákonných povinností súvisiacich s prevádzkou prepravnej siete, potrebuje nepochybne neobmedzený prístup ku všetkým jej častiam, čo však možno zabezpečiť aj prostredníctvom iných právnych inštitútov ako iba na základe vlastníckeho práva. Zdôraznila, že doposiaľ žiadne pripojovacie zariadenie nie je vo vlastníctve žalobcu, tieto zariadenia žalobca len prevádzkuje na základe nájomnej zmluvy s SPP, a.s. Podľa Rady žalovaného je teda zrejmé, že požiadavky na bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky prepravnej siete je možné plniť aj na základe iného usporiadania zmluvných práv k predmetnému zariadeniu, nielen na základe jeho vlastníctva, na viac ak by toto vlastníctvo v prípade žalobcu bolo unikátne, keďže žiadne iné takéto zariadenie nevlastní, len si ich prenajíma. Všetky dôkazy zhromaždené v správnom konaní, predovšetkým rozsiahla e-mailová komunikácia zúčastnených spoločností podľa žalovaného preukazujú, že spoločnosť GasTrading, s.r.o. nemala vôbec v úmysle pripojovacie zariadenie odpredať, trvala na zachovaní svojho vlastníctva a mala záujem rokovať o nájomnej zmluve. GasTrading, s.r.o. podľa žalovaného pristúpil k zmluvnej podmienke o odpredaji pripojovacieho zariadenia až pod tlakom okolností, aby mohla zabezpečiť dodávky zemného plynu pre svojich odberateľov. Z toho je podľa Rady zrejmé, že zo strany žalobcu došlo k zneužitiu jeho pozície a k vynúteniu neprimeranej zmluvnej podmienky.

V súvislosti s posudzovaním výšky uloženej pokuty Rada žalovaného konštatovala, že prvostupňový správny orgán pochybil, keď predmetný správny delikt kvalifikoval ako trvajúci, keď podľa názoru Rady ide o jednorazový správny delikt dokonaný okamihom uzavretia zmluvy o pripojení v spojení s uzavretím kúpnej zmluvy na predmetné zariadenie. Uvedená zmena však podľa Rady nemá vplyv na výšku uloženej pokuty, pretože aj prvostupňový orgán vyhodnotil konanie žalobcu ako krátkodobé a teda z tohto titulu nezvyšoval sumu uloženej pokuty.

Vo zvyšnej časti sa argumentácia Rady žalovaného v odôvodnení napadnutého rozhodnutia prakticky zhoduje s obsahom vyššie opísaného písomného vyjadrenia žalovaného k žalobe.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej

správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom SR, t.j. najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. V intenciách § 244 ods. 1 O.s.p. súd preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi. V zákonom predpísanom postupe je správny orgán oprávnený a súčasne aj povinný vykonať úkony v priebehu konania a ukončiť ho vydaním rozhodnutia, ktoré má zákonom predpísané náležitosti, ak sa na takéto konanie vzťahuje zákon o správnom konaní.

Podľa § 2 ods. 6 ZOHS tento zákon sa nevzťahuje na prípady obmedzovania súťaže, ktorých posudzovanie patrí do pôsobnosti iného orgánu, ktorý zabezpečuje ochranu súťaže podľa osobitného predpisu.

Podľa § 8 ods. 2 písm. a) ZOHS zneužitím dominantného postavenia na relevantnom trhu je priame alebo nepriame vynucovanie neprímeraných cien alebo iných neprímeraných obchodných podmienok. Podľa ods. 6 zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu je zakázané.

Podľa § 2 písm. c) ZOR na účely tohto zákona sa rozumie reguláciou zabezpečenie nediskriminačného a transparentného výkonu činností v sieťových odvetviach, uplatnenie regulačných opatrení zameraných na znižovanie rizík porušovania pravidiel hospodárskej súťaže zneužitím dominantného postavenia na trhu s tovarom a službami tak, aby sa chránili práva a povinnosti oprávnených odberateľov a domácností, ako aj ukladanie a kontrola informačných povinností o podmienkach výroby a dodávky tovaru a služieb vrátane informačných povinností o ich vplyve na životné prostredie; regulácia zahŕňa aj uplatňovanie opatrení na zabezpečenie spoľahlivej, hospodárnej a kvalitnej dodávky tovarov a služieb, opatrení na ochranu spotrebiteľov a opatrení na ochranu oprávnených záujmov držiteľov povolení a osvedčení na vykonávanie činností v sieťových odvetviach, ako aj opatrení na dosiahnutie primeranej návratnosti ich investícií.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) ZOR predmetom regulácie podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov je určovanie alebo schvaľovanie spôsobu, postupov a podmienok na pripojenie a prístup do prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete a distribučnej siete podľa osobitného predpisu.

Podľa § 5 ods. 1 ZOR úrad

- c) určuje alebo schvaľuje spôsob, postupy a podmienky na pripojenie a prístup do národnej prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete alebo distribučnej siete,
- l) vypracúva pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou a plynom podľa § 12a,
- r) sleduje úroveň dosiahnutej transparentnosti trhu a efektivity hospodárskej súťaže na trhu s tovarom a so službami, ktorých dodanie alebo poskytovanie je predmetom regulácie podľa tohto zákona, a prijíma opatrenia na zlepšenie a podporu konkurenčného prostredia,
- s) sleduje dodržiavanie pravidiel pre fungovanie trhu s elektrinou a plynom a prijíma opatrenia na ich dodržiavanie,
- v) bod 4. sleduje dodržiavanie povinností prevádzkovateľa sústavy a siete týkajúcich sa zabezpečenia dodržiavania nediskriminačného prístupu do sústavy a siete s osobitným zreteľom na integrované podniky.

Podľa § 5 ods. 3 ZOR úrad na účely dodržiavania ustanovení tohto zákona a osobitných predpisov

- a) vykonáva kontrolu dodržiavania tohto zákona, osobitných predpisov a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich vykonanie,

- b) ukladá opatrenia na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly,
- c) ukladá pokuty za porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona a z osobitných predpisov.

Podľa § 12 ods. 1 písm. c) ZOR cenovej regulácii podlieha pripojenie do sústavy a siete, v prípade zásobníkov v rozsahu vymedzenom v pravidlách trhu s plynom.

Podľa § 41 ods. 6 ZOE prevádzkovateľ prepravnej siete je povinný

- a) zabezpečovať spoľahlivé, bezpečné a efektívne prevádzkovanie prepravnej siete,
- b) zabezpečovať rozvoj prepravnej siete s prihliadnutím na ochranu životného prostredia,
- c) zabezpečovať prepravu plynu a s tým súvisiace podporné služby,
- d) uzatvoriť zmluvu o preprave plynu s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k prepravnej sieti a technické podmienky prepravy plynu,
- e) zabezpečiť na transparentnom a nediskriminačnom princípe prístup do prepravnej siete, k podporným službám a k akumulácii plynu v sieti,
- f) uzatvoriť zmluvu o prístupe do prepravnej siete a zmluvu o pripojení k prepravnej sieti s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k prepravnej sieti,
- g) zabezpečiť nediskriminačné zaobchádzanie so všetkými účastníkmi trhu,
- h) zabezpečiť meranie prepravovaného plynu vrátane jeho vyhodnocovania a na požiadanie predkladať namerané údaje účastníkom trhu,
- i) zabezpečovať vyvažovanie prepravnej siete,
- j) obmedziť prepravu plynu na základe rozhodnutia ministerstva podľa § 3,
- k) pripojiť prevádzkovateľa distribučnej siete k prepravnej sieti,
- l) poskytovať prevádzkovateľovi distribučnej siete informácie nevyhnutné na zabezpečenie prevádzkyschopnosti prepojenej siete,
- m) poskytovať účastníkom trhu informácie potrebné na prístup do siete,
- n) umožniť prístup účastníkovi trhu k určenému meradlu alebo k meradlu dohodnutému v zmluve o preprave plynu na účel merania plynu a na vykonanie kontroly funkčnosti určeného meradla alebo meradla dohodnutého v zmluve,
- o) zriaďovať a prevádzkovať miesta na sledovanie kvality dodávok plynu, ak je to potrebné,
- p) predkladať ministerstvu a úradu štvrťročne správu o stave siete, využiteľnosti kapacity prepravnej siete a vyhodnotenie prepravy prepravou sieťou do 30 dní od ukončenia štvrťroka,
- q) zverejňovať obchodné podmienky na prístup a využívanie akumulácie plynu v sieti; tieto podmienky zverejní vždy do 31. októbra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- r) spracúvať štvrťročne prehľad o dovoze plynu a vývoze plynu na vymedzené územie a zasielať ministerstvu do 30 dní od ukončenia štvrťroka,
- s) vypracovať každoročne havarijné plány,
- t) každoročne vypracúvať plán rozvoja prepravnej siete vrátane plánu rozvoja prepojení na obdobie piatich rokov a predložiť ministerstvu vždy do 30. novembra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- u) oznamovať ministerstvu a plynárenskému dispečingu informácie potrebné na vyhlásenie stavu núdze.

Pre celkové posúdenie veci považoval súd za kľúčovú otázku právomoci žalovaného na konanie o skutku vymedzenom vo výrokovvej časti napadnutého rozhodnutia. Pri hľadaní odpovede na túto otázku súd vychádzal z nespornej skutočnosti, že žalovaný je v zmysle ustanovení ZOHS prierezovým regulátorom pre oblasť ochrany hospodárskej súťaže, ktorého vzťah k sektorovým regulátorom (vrátane ÚRSO) je determinovaný predovšetkým potrebou vytvorenia a uplatňovania jednotného systému zabezpečujúceho efektívnu a komplexnú ochranu súťažného prostredia. Právomoci žalovaného vo vzťahu k sektorovým regulátorom vymedzil a ohraničil zákon č. 465/2002 Z.z., ktorým bol s účinnosťou od 01.10.2002 novelizovaný ZOHS. Táto novela stanovila, že ZOHS sa nevzťahuje na prípady obmedzovania súťaže, ktorých posudzovanie patrí do pôsobnosti iného orgánu, ktorý zabezpečuje ochranu súťaže podľa osobitného predpisu, pričom za takýto osobitný predpis zákon okrem iného označil aj ZOR. V dôvodovej správe k uvedenej novelizácii sa okrem iného uvádza: „V právnej teórii je jednou z významných zásad práve zásada ne bis in idem, teda nie dva krát o tom istom. V praxi Protimonopolného úradu SR práve došlo k určitým prípadom, keď určité konanie podnikateľa napĺňalo znaky porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže a súčasne i ďalších predpisov. V záujme rešpektovania zásady legality, ale súčasne s ohľadom na vyššie spomenutú právnu zásadu, považujeme za potrebné upraviť priamo v zákone, že Protimonopolný úrad SR nebude konať v prípadoch, ak konanie podnikateľa síce napĺňa znaky porušenia zákona o hospodárskej súťaže, ale posudzovanie takéhoto konania spadá v zmysle osobitných predpisov do kompetencií iného orgánu, a to v záujme vyhnúť sa konaniu o tej istej veci dvoma rôznymi orgánmi, ktoré môžu vydať prípadne aj rôzne rozhodnutia a súčasne tak prispieť k väčšej právnej istote podnikateľov.“ Uvedené legislatívne riešenie bolo teda predovšetkým vyjadrením potreby vylúčenia právomoci žalovaného konať v prípade porušenia ZOHS, ak dané porušenie alebo ohrozenie hospodárskej súťaže môže prejednať a prípadne sankcionovať konkrétny sektorový regulátor podľa osobitného predpisu.

Výkladom zmienenej ust. § 2 ods. 6 ZOHS teda podľa názoru súdu možno dospieť k záveru, že pokiaľ sektorový regulátor má v konkrétnom prípade právny nástroj na postihnutie protisúťažného konania v oblasti, v ktorej podľa zákona pôsobí, nemôže o tom istom konaní, hoci by napĺňalo znaky porušenia ZOHS, konať žalovaný. Právny nástroj na postihnutie určitého protisúťažného konania regulovaného subjektu má sektorový regulátor vtedy, keď je posudzované konanie priamym porušením osobitného zákona, na ktorého dodržiavanie regulátor dohliada, alebo porušuje regulátorom vydané regulačné opatrenie alebo uloženú regulačnú povinnosť, ktorými vymedzil správanie regulovaného subjektu na trhu smerom do budúcnosti v záujme podpory konkurenčného prostredia a ochrany hospodárskej súťaže. Pokiaľ sektorový regulátor takýto právny nástroj nemá a to z dôvodu, že dané protisúťažné konanie regulovaného subjektu nie je v priamom rozpore s osobitným predpisom pre určitú regulovanú oblasť, alebo v prípade, ak osobitný predpis síce reguláciu v určitej oblasti pripúšťa, avšak sektorový regulátor žiadne regulačné opatrenia na vymedzenie správania regulovaného subjektu neprijal, potom je v zmysle § 2 ods. 6 ZOHS bezpochyby daná právomoc žalovaného na prejednanie a postih daného protisúťažného konania.

Z citovaných ustanovení ZOR je zrejmé, že ÚRSO ako sektorový regulátor v predmetnej oblasti mal všetky kompetencie potrebné k regulácii podmienok pripájania k prepravnej sieti so zemným plynom, žiadne regulačné opatrenie však v relevantnom čase v tomto smere neprijal. Nakoľko žiadna sekundárna regulácia pre regulovanú oblasť pripájania k prepravnej sieti na základe ZOR v čase skutku tvoriaceho predmet konania neexistovala, nemal ÚRSO právny základ, na základe ktorého by mohol postihovať konanie

žalobcu spočívajúceho vo vynucovaní odpredaja pripojovacieho zariadenia pri uzatváraní zmluvy o pripojení distribučnej siete a dohody o prepojení so spoločnosťou GasTrading, s.r.o. Uvedený skutok taktiež nebol v rozpore so žiadnym ustanovením ZOR, ktorý zákaz takéhoto konania zo strany prevádzkovateľa prepravnej siete neustanovuje. Takisto ZOE síce ukladá prevádzkovateľovi prepravnej siete povinnosť uzatvoriť zmluvu o prístupe do prepravnej siete a zmluvu o pripojení k prepravnej sieti s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k prepravnej sieti, nerieši však otázku zákonnosti podmieňovania uzavretia uvedených zmlúv ďalším právnym úkonom, v danom prípade uzavretím zmluvy o odpredaji pripojovacieho zariadenia prevádzkovateľovi prepravnej siete.

Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že právomoc žalovaného na prejednanie a postih predmetného skutku podľa ustanovení ZOHS bola daná, aj keď išlo o konanie subjektu regulovaného sektorovým regulátorom, pretože ÚRSO ako sektorový regulátor nemal v zmysle ustanovení ZOR priame právne nástroje na to, aby aplikáciou primárnej alebo sekundárnej legislatívy postihol konanie žalobcu spočívajúce vo vynucovaní odpredaja pripojovacieho zariadenia vybudovaného spoločnosťou GasTrading s.r.o. ako podmienku uzavretia zmluvy o pripojení distribučnej siete k prepravnej sieti a dohody o prepojení týchto sietí. Je treba znovu zdôrazniť, že žiadne z ustanovení ZOR podľa názoru súdu nebolo aplikovateľné na postih za skutok, ktorý bol predmetom konania. Súd je však na rozdiel od žalovaného toho názoru, že ak by (za predpokladu neexistencie sekundárnej legislatívy ÚRSO) sa posudzované konanie žalobcu priečilo niektorému z ustanovení ZOR, ZOE alebo iného osobitného predpisu, na ktorých dodržiavanie zo strany regulovaného subjektu dohliada ÚRSO - teda sektorový regulátor by mal právny nástroj na sankcionovanie takéhoto konania, nemal by žalovaný právomoc na prejednanie veci podľa ustanovení ZOHS, aj keď by bolo takéto konanie regulovaného subjektu v rozpore aj s týmto zákonom. Na nedostatku právomoci žalovaného s ohľadom na ust. § 2 ods. 6 ZOHS by v takejto situácii podľa názoru súdu nič nemenila ani pasivita kompetentného sektorového regulátora.

Súd len na okraj dodáva, že § 2 ods. 6 ZOHS bol z tohto zákona vypustený prijatím zákona č. 165/2009, ktorý sa stal účinným od 01.06.2009. V dôvodovej správe k uvedenej legislatívnej zmene sa uvádza: "Navrhuje sa vypustenie § 2 ods. 6 zákona, keďže predmetné ustanovenie mohlo spôsobovať nepresnosti v interpretácii ohľadom kompetencií úradu (PMÚ SR) aplikovať národné a komunitárne právo v regulovaných oblastiach... Keďže predmetné ustanovenie iba deklarovalo všeobecný princíp zákazu porušenia zásady ne bis in idem, jeho vypustením zostáva zachovaná povinnosť rešpektovať uvedený princíp aj naďalej."

K ďalšiemu okruhu žalobných námietok týkajúcich sa skutkového stavu súd konštatoval, že pre účely napadnutého rozhodnutia bolo zistenie skutkového stavu dostatočné a poskytovalo náležitý podklad pre žalovaným vyvedené závery o zneužití dominantného postavenia žalobcu na relevantnom trhu. Súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že nebolo potrebné analyzovať mieru ekonomickej výhodnosti alebo nevýhodnosti predaja pripojovacieho zariadenia pre žalobcu resp. spoločnosť GasTrading, s.r.o., pretože v stanovení výhodnosti kúpnej zmluvy pre jeden alebo druhý subjekt nespočívala podstata protisúťažného konania žalobcu. Žalovaný posúdil vec podľa názoru súdu správne, keď ako zneužívanie dominantného postavenia vyhodnotil vynucovanie odpredaja pripojovacieho zariadenia ako neprímeranej obchodnej podmienky, ktorej nutnosť v relevantnom čase nemala oporu v právnom poriadku SR, ani v obchodnej praxi platiacej v sektore plynárenstva, na ktorú sa žalobca odvolával. Bez ohľadu na to, pre koho bol predaj pripojovacieho zariadenia výhodnejší, tlak žalobcu na zmenu vlastníctva tohto zariadenia žalovaný správne vyhodnotil

ako neprimeranú obchodnú podmienku, pretože z vykonaného dokazovania pred správnym orgánom (najmä z rozsiahlej korešpondencie medzi žalobcom a GasTrading, s.r.o.) jednoznačne vyplynulo, že žalobca na odpredaji pripojovacieho zariadenia trval aj napriek nesúhlasnému stanovisku GasTrading, s.r.o. a podmieňoval ním uzavretie zmlúv o prístupe k prepravnej sieti. Napokon ani sám žalobca požiadavku na odkúpenie pripojovacieho zariadenia ako podmienku prístupu k jeho prepravnej sieti počas celého konania nespochybnil a odôvodňoval ju bežnou obchodnou praxou v plynárenstve a potrebou vlastníctva k tomuto zariadeniu ako predpokladu pre plnenie zákonných povinností prevádzkovateľa prepravnej siete. Žalovaný podľa názoru súdu správne vyhodnotil a zrozumiteľne odôvodnil, prečo na plnenie zákonných povinností žalobcu vo vzťahu k prepravnej sieti nebolo vynútené nadobudnutie vlastníctva k pripojovaciemu zariadeniu krokom nevyhnutným a súd môže na túto argumentáciu len poukázať. Z uvedených dôvodov možno konštatovať, že pre kvalifikáciu posudzovaného konania žalobcu ako zneužitia dominantného postavenia zhromaždil žalovaný dostatok skutkových podkladov, tieto po právnej stránke správne posúdil a svoje závery náležite odôvodnil.

Pokiaľ ide o namietané vady konania a tvrdené porušenie procesných práv žalobcu na účinnú obhajobu v súvislosti s neumožnením nahliadnutia žalobcovi k podkladom rozhodnutia predloženým spoločnosťou GasTrading, s.r.o. a označeným ako obchodné tajomstvo, k týmto námietkam súd konštatoval, že postup žalovaného nebol takého charakteru, aby spôsobil vážne porušenie práv žalobcu na účinnú obhajobu a nemohol mať za následok nezákonnosť rozhodnutia. Niet pochyb o tom, že žalobca ako účastník správneho konania mal právo sa vyjadriť ku všetkým podkladom rozhodnutia a prípadne navrhnúť ich doplnenie a ak boli niektoré z podkladov označené ako obchodné tajomstvo, mal žalovaný túto skutočnosť vyhodnotiť a nesprístupnenie skutočností tvoriacich obchodné tajomstvo v rozhodnutí odôvodniť. Na druhej strane však možno dať za pravdu žalovanému, že pokiaľ boli za obchodné tajomstvo označené údaje o termíne nábehu paroplynového cyklu v priemyselnom parku Levice, tieto skutočnosti museli byť žalobcovi z rokovaní so spoločnosťou GasTrading, s.r.o. a z priebehu správneho konania známe a pre celkové posúdenie veci mali len okrajový význam. Zo strany žalovaného teda nedošlo podľa názoru súdu k takej vade konania, ktorá by mohla mať za následok nezákonnosť vydaných rozhodnutí.

Námietky žalobcu ohľadom výšky uloženej pokuty vyhodnotil súd ako neopodstatnené a mal zato, že pokuta a jej výška boli náležite odôvodnené zo zákonných hľadísk, pričom toto odôvodnenie nevybočilo v žiadnom ohľade z medzí správneho uváženia, ktoré patrí žalovanému. Pokuta bola uložená na dolnej hranici zákonom prípustnej sadzby a jej suma sa s ohľadom na obrat žalovaného, z ktorého bola vyčíslená, nijako nevymyká praxi ani prípadu, na ktorý upozornil žalobca.

S ohľadom na platnú koncentračnú zásadu, ktorou je ovládané súdne konanie o preskúmanie zákonnosti právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy (§ 250b ods. 1, § 250h ods. 1 O.s.p.), nemohol súd prihliadnuť na žalobné dôvody uplatnené žalobcom v podaní zo dňa 08.12.2008, nakoľko boli uplatnené na súde po uplynutí dvoch mesiacov od doručenia napadnutého rozhodnutia Rady žalovaného, ktorá rozhodovala v prejednávanej veci v poslednom stupni.

Z uvedených dôvodov Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného i postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli z hľadiska vymedzenia žalobných dôvodov v súlade so zákonom, pretože žalovaný dostatočne

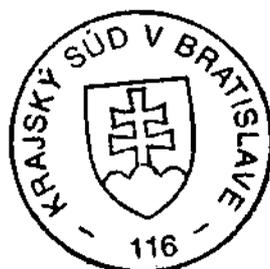
zistil skutkový stav vecí, vyvodil z neho správne právne závery a svoje závery náležite odôvodnil. Nakoľko námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, postupoval súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a vzhľadom na neúspech v konaní nepriznal žalovanému právo na náhradu trov konania.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, dvojmo na Krajský súd v Bratislave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Bratislava, dňa 30.06.2010

JUDr. Marián Trenčan
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ladislava Drahovská